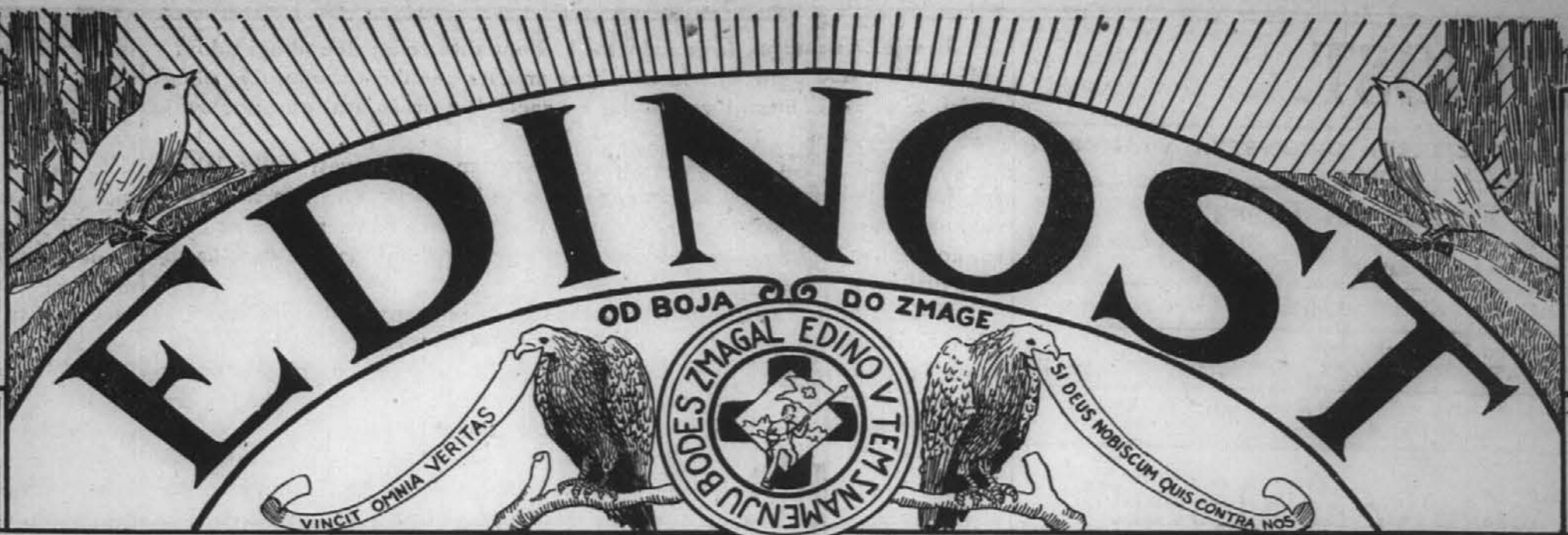

Izhaja trikrat na teden vsaki Torek, Četrtek in Soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

Issued tri-weekly every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

ŠTEV. (No.) 30.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 11. MARCA 1922.

LETO (Vol.) VIII.

JUGOSLAVIJA MOBILIZIRA.

Kakor smo že sporočili, uprizorila je Italija zopet nove homatije na Reki. Najbrže uvideva, da bo Reka za Italijo izgubljena, ako hitro ne porabi svoje brutalne kalabreške grozovitosti, ki ji je tako lastna, in zahrbtnosti in se pod kako pretvezo ne polasti Reke. Naščuvala je svoje fašiste, da so napadli vladu in se je polastili. Seveda je Italija takoj začutila "potrebo posredovati" in poslala je svoje vojaštvo tja, da "brani" "pravice" državljanov. Toda Jugoslavija ni več tista zaspanka, ki je bila še pred kratkim. Treznejši elementi zopet zmagujejo in prihajajo na površje. To se je pokazalo tudi v tem slučaju. Poroča se iz Beograda z dne 8. marca:

Jugoslavija z veliko naglico pošilja vojaške čete, artilerijo in zrakoplove na Hrvaško-slovensko-laško mejo. Okrog 140 tisoč vojaštva je že pod orožjem in utaborjenih ob Savi in čakajo povelja, da hite dalje proti Reki.

Jugoslavlani se boje roparskih upadov italijanskih fašistov in so pripravljeni braniti svojo zemljo inčo za inčo.

Ako Italija ne prisili, da se upostavi status quo (kakor je bilo) na Reki, bo Jugoslavija kakor tudi vsi členi "male entante", odrekla sodelovanje pri konferenci v Genovi, kakor se je izjavil visoki dostojanstvenik tukaj v Beogradu.

Reka je razburila Balkansko mešanco in Jugoslavija odločno zahteva, da se Rapalska pogodba drži, ki je naredila Reko kot samostojno državo in da Italijani nemudoma zapuste vse Dalmatinsko obrežje.

Edino, ker so Jugoslavlani odločni, da si bodo ohranili zaupanje in pomoč Združenih Držav, to jih zadružuje, da takoj ne izbruhnejo s sovražnim nastopom proti Italiji, ker je ameriški denar, na katerega upajo, da bodo z njim pozidali svojo deželo.

"Mi ne zahtevamo, da naj bo Reka naša", je rekel član jugoslovanskega parlamenta, "toda zahtevamo pa izvrševanje Rapalske pogodbe, ker bi se mi zadušili, ako bi ne imeli izhoda v Jadransko morje. Cela mala entanta je za nami.

"Protestirali smo v Rimu", rekel je drugi član parlamenta. "Sedaj čakamo uspehov. "Mi zahtevamo, da Italija takoj gre iz Dalmatinskega obrežja, kakor tudi status quo za Reko. Ako ne dobimo zaželenega zadoščenja tukaj, protestirali bomo pri Ligi narodov. Ako pa ne bomo dobili zadovoljivih uspehov pri ligi narodov, počakali bomo nekoliko let potem bomo pa govorili drugače — tako kakor Italija govori z nami!"

Katoliki, zavedite se! Podpirajte svoje časopise, da bo močno!
Vsa naša moč je — katoliški časnik.

ITALIJA TUDI MOBILIZIRA.

Iz Pariza se poroča: Dva skrajno razburljiva sovražnika praskata po Reški "škatljici" in vsaki trenutek je nevarnost, da se bodo ukresale nove iskre, ki bodo zopet zapalile tako lahko zapaljiv Balkan.

Iz Rima se poroča, da je laška vlada ukazala 25.000 vojakov, da se pomikajo iz Trsta čez Istro proti Reki in ob podnožje Julijskih Alp. Poročila prihajajo tudi, da Jugoslavija po noči zaseda z vojaštvom vse ozemlje ob Savi. Poročila prihajajo tudi, da je jugoslovanski denar nenadoma tako nizko padel, da je skoraj brez vsake vrednosti. Finančna kriza proti Jugoslaviji. Finančni minister Kosta Kumanuti je zato prepovedal, da nobena banka ne sme menjavati tujega denarja, razun državna.

NAPETOST MED FAŠISTI IN SOCIJALISTI.

Mej tem časom pa raste napetost po celi Italiji med fašisti in socijalisti in v nekaterih mestih so bile že manjše praske med obema stranjkama. Posebno v Genovi je prišlo da demonstracij in pobojev, kjer je bilo več policistov ranjenih.

RUSIJA ZAHTEVA POSOJILA.

Rusija bo zahtevala 500 milijonov dolarjev posojila pri konferenci v Genovi. Sedaj, ko so židje izpraznili vse blagajne, sedaj bodo zahtevali posojila, da se bodo še nabrali denarja, kolikor se da, predno jih bo ljudstvo vrglo iz dežele.

VLADA SE TRUDI.

Tudi vlada skuša na vse kriplje, da bi dosegla sporazum, da bi se sklicala splošna konferenca vseh premogarskih unij in vseh lastnikov, kjer bi se rešil prepri prijateljskim potom brez stavke. Ameriška delavska federacija poskuša z vsemi silami doseči sporazum. "Premogarski baroni so krivi vsega prepri" je rekel predsednik Gompers. — Res je skrajno nepremišljeno, kako neprevidno in izzivljivo nastopajo lastniki premogovnikov. — Igrajo se z ognjem.

PREMOGARSKE PLAČE ZNIŽALI.

V Kansasu in v vseh južno zapadnih premogovnikih so lastniki premogovnikov naznanili za 1. april znižanje delavskih plač in to nalašč, kot odgovor premogarjem, ki so napovedali stavko. Po novi plačilni lestvici bode dobil premogar \$3.48 na dan. Sedajna unijska plača je \$7.81. "Check off" sistem bo tudi odpravljen. — Iz tega se vidi, kako so lastniki gotovi, da bodo zmagali. — Seveda, podkupili bodo voditelje, ti se bodo med seboj prepirali in delavstvo bo izgubilo, kakor še skoraj zmiraj.

MARTIN KONDA — UMRL.

V bolnišnici v Chicagu je umrl Martin Konda, urednik in lastnik Glasu Svobode. — Umril je na posledičnih operacijah v nosu. — Pogreb se vrši v soboto na češko-narodno pokopališče, kjer bo sežgan in "izročen elementom." Martin Konda je bil eden izmed največjih in najbolj fanatičnih sovražnikov Božjih med ameriški Slovenci. Tako bogokletno, kakor je pisal njegov list, morda ni pisal še noben drug list na svetu. "Prosveta" piše o njem: "On je bil prvi, ki je prebil pred dvajsetimi leti led nazadnjaštva na polju slovenskega časnikaštva. . . . Od tistega časa je bil Konda vedno v boju z nazadnjaškimi silami, ki se zbirajo okrog župnišč in par katoliških tednikov. In njegov boj je bil uspešen." Vendar njegov boj je bil samo v toliko uspešen, da je marsikateremu rojaku zastrupil srce s sovraštvom do Boga. Drugače pa: Konda je danes mrtev!! Stari Bog pa še živi. Preživel je tudi njega, kakor vse drugo celo vojsko svojih sovražnikov skozi vse dobe človeškega obstanka. Na vsej stavbi njegovega kraljestva pa ni omajal niti kamenčka. Vendar, mi ga ne bomo sodili! Bog ga je že sodil, s katerim sta že obravnala račun življenja. Mi mu želimo samo usmiljenja božjega!

SV. MISIJON V INDIANAPOLISU.

V nedeljo, 12. marca začel se bo v slovenski cerkvi Presvete Trojice v Indianapolis, Ind., sveti misijon, katerega bo vodil Rev. Benvenut Winkler O. F. M., urednik "Glasnika Presv. Srca Jezusovega" iz Chicage. Ves vspored se bo oznanil v cerkvi pri sv. misijonu. Vsem rojakom v Indianapolis in okolici priporočamo to lepo priliko, da se poslužijo tega sv. časa posebnih milosti božjih. — Sv. Misijon je nekaj velikega za vsako župnijo, je duhovno prerojenje, ko se župnija prenovi v duhu Kristusovih idealov in nauk, kakor se prenovi vsako spomlad naša narava z novim cvetjem in zelenjem. — Č. patru misjonarju, kakor tudi č. g. župniku Rev. Cirilu Orendaču O. M. C. želimo obilo božjega blagoslova za ta teden težkega dela.

Londonski list "Daily Express" izjavlja odločno in objavlja več člankov, da je neobhodno potrebno, da zavzame vera zopet svoje staro mesto v življenju narodov.

V Budimpešti so zaprli stavca — rudečkarja — Jakoba Guttmanna, predsednika č. kostavske unije, ker je poneveril 10 milijonov kron iz stavkarskega zaklada. "Zopet eden", bi vpili rudečkarji, ko bi mogli kakemu duhovnu kako natvezti . . .

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

DOGODKI NA REKI.

Beograd, 6. marca 1922. — Ko je ministrski svet proučil položaj, ki je nastal vsled dogodkov na Reki, se je odločil, da pošlje protest rimski vladi. Vsi koraki belgrajske vlade bodo predloženi zveznim vladam. Narejeni so tudi potrebni koraki v varstvo naših interesov.

KONFERENCA ŠTIRI ZVEZE.

Konferenca ekonomskih ekspertov Štiri-zveze, (Jugoslavije, Rumunije, Čehoslovaške in Poljske) sklicana v Beogradu zaradi skorajšnje konference v Genovi, bo imela 7. marca prvo sejo v oficirskem domu. Delegatje Jugoslavije, Čehoslovaške in Poljske so imeli že 5. marca sejo zaradi načrta programa za prihodnjo sejo. Ta Štiri-zveza nima nikakih ofenzivnih namenov. Nastala je le, ker je vsaka teh držav izkusila, kako nevarno je — biti sam.

Upravna razdelitev države. — Beograd, 9. febr. V imenu Jugoslovanskega kluba je posl. dr. Hohnjec predlagal v zakonodajnem odboru, naj se naša kraljevina razdeli upravno na šest oblasti in sicer Srbijo, Hrvaško in Slavonijo z Medjimurjem, Bosno in Hercegovino z Dalmacijo, Črno goru, Vojvodino ter Slovenijo s Prekmurjem.

Dr. Hohnjec za naše učitelje in profesorje. — Beograd, 9. febr. Posl. je dr. Hohnjec posredoval pri ministru prosvete Svetozarju Pribičeviću ter protestiral, da se učitelji in profesorji, ki pripadajo po svojem mišljenju ljudski stranki, samolastno premeščajo, zapostavljajo, ne sprejemajo v službo in šikanirajo. To se zlasti dogaja v Bosni, Sloveniji in Dalmaciji. Zahteval je, da se mora prenehati s takim pristranskim postopanjem in preganjanjem. Med razgovorom se je dr. Hohnjec dotaknil tudi drugih vprašanj, ki se tičejo prosvete. Minister Pribičević je izjavil, da bo predložene pritožbe natančno proučil ter zadostil upravičenim željam.

Nemški kapital v Albaniji. V Skader so prišli nedavno zastopniki nekega nemškega industrijskega podjetja iz Berlina, da prestudirajo možnosti za zgradbo električne železnice, ki bi vezala Skader s pristaniščem Sv. Ivana Meduanskega. Tudi avstrijski Nemci posvečujejo Albaniji svojo pozornost. Tako so nedavno prišli v Skader trije višji uradniki z Dunaja, da organizirajo tamošnjo policijo. Vojaška uprava Albanije pa je pozvala v deželo več nemških oficirjev, da organizirajo armado po nemškem vzoru.

Slov. št. 33.

Ker naši rudečkarji ne smejo počenjati, kar bi hoteli s katoliškimi Slovenci, zato bijejo po našem časopisu.
Kdor z menoj ne zbira, ta raztresa (Kristusove besede.)

PREMOGARSKA STAVKA.

Premogarska stavka za 1. april se bo morda odvrnila. Predsednik premogarske unije Mr. Lewis je odločno na stališču, da se ho pogajati samo z vsemi lastniki premogovnikov, oziroma z njih organizacijo. Sklical jih je na posvetovanje v Cleveland, pa niso hoteli priti. Potem je pa sklical Farrington, predsednik zveze lastnikov premogovnikov sejo premogarjev samo z Illinoisa, da bi vsaj tukaj uredili razmere. Predsednik unije Mr. Lewis je odločno odklonil povabilo, češ, "ako hočete, da se posvetujemo vsi premogari iz zveze lastnikov cele Amerike ali pa nič." Toda kakor znano je del premogarjev odločno nasproti Lewisu in skušajo vse, da ga bodo vrgli, jim je premo radikalno. Tudi slovenski socijalisti so s svojim časopisjem proti njemu, kar priča, da mora biti dober človek, kajti kogar slovenski rdeči listi zagovarjajo, je gotovo sleparski, kakor so sami in jim ni mari dosti napredek in koristi delavstva. To se kaže tudi sedaj pri tej stavki. Da bi udarili po Lewisu, sklenili so proti Lewisu odločbi, da bodo sprejele nekatere unije Illinoisa povabilo Farringtona in prišle na sejo in se pogajale separatno. To je sklenil eksekutivni odbor unije za Illinois na svoji seji v St. Louisu, 8. marca. Ta sklep postavlja vsu stavko že naprej v nevarnost in bo razbil premogarje v dva tabora, ki si bosta skočila v lase, mesto da bi v tako velikanskem času ostali edini ne glede na osebe. — Tu je zopet jasno, da je socijalizem največji sovražnik delavstva, pa nekateri nočejo tega spoznati. Bodo pa čutili.

DENARNE POŠILJATVE

VAŠ DENAR bo na svojem mestu najhitreje, ako ga pošljete skozi naše podjetje. Dostavimo denar na najbližnjo pošto prejemnika. Izdajamo čke v kronah in ameriških dolarjih. Pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava.

Ob izidu te številke smo računali za jugoslovanske krone:

500 kron	\$ 2.40
1,000 kron	 4.70
5,000 kron	 21.50
10,000 kron	 42.00

Za italijanske lire:

50 lir	\$3.25
100 lir	 6.10
500 lir	28.00
1000 lir	55.00

Za nakazila v ameriških dolarjih do \$50.00 računamo po \$1.00. Za večja na kazila računamo po 2. centa od vsakega dolarja.

Vse pošiljateve naslovljajte na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST",

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

2849 W. 22nd Street,

Chicago, Ill.

Telephone: Canal 98.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 2849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879.

Odgovor na "odgovor na odgovor!"

Nas odgovor uredniku "Glasila K. S. K. J." je slonel samo na načelih in na dejstvih. Zato se nismodotaknili manj važnih, raznih predbacivanj, ki so sama podtikanja in zavijanja, kakor delajo to samo kake "branjevke", ko se skregajo. Nam se ne gre za osebnosti, temveč samo za načela, za principe in za stvar. Pri nas so osebe nič, stvar vse, ker katoliški časnikar ne dela za denar, za dobiček, temveč ves njegov dobiček je samo v napredku njegovih idealov.

Zato smo mi vedno in bomo tudi v prihodnje vedno ločili strogo osebe in stvar. Od kar se nas je od one strani napadlo, smo bili vedno na tem stališču. Mi smo vedno strogo ločili osebe, ki imajo momentno glavno besedo pri jednoti in jednoto samo. Mi smo vsikdar kritizirali samo nepravilno delovanje nekaterih uradnikov jednote, nikdar pa ne jednote, kakor nihče ne napade Združenih Držav, ako napade nepravilno delovanje predsednika ali katerega državnega uradnika. Ako so pri jednoti potem voditelji jednote nalašč zlobno zavijali celo stvar, in prefrigano vrgli vsako kritiko njih poslovanja na jednoto, na stvar, je to samo njih stvar! Mi nikdar ne bomo in kot katoliški časnikarji nikdar tudi ne smemo in ne moremo iti na to pot. Kdor hoče iskati uspehov na tak "sleparski način", svobodno mu! Povemo mu samo, da ne bo prišel daleč. Načela so, ki bodo zmagala in sicer pravica in resnica. Pošteno delo bo zmagalo.

Mr. Zupan edino na podlagi teh zdravih načel, načel poštenosti in resnice, načel katol. gentlemanstva, ki mora dičiti nas katoliške časnikarje, smo mogli in smeli pa mi klicati v svojem odgovoru: "Nekateri voditelji jednote ne delajo prav in niste na mestu! Vendar pa živio K. S. K. J." Par uradnikov ni jednota, jednota je pa še v jedru zdrava in mi bomo delali kot do sedaj, da se med katoliškimi Slovenci pokrepi radikalni katolicizem, kakoršnega širijo danes vsi naši škofje in vsi voditelji katoliških ljudstev ki je edino močen fundament K. S. K. J.! Živimo pod vladjo "Fides intrepida!" — "Neustrašene vere", kakor je napoved prerokovanja za sedanjega našega papeža — ko prešinja katoliške mase vedno bolj in bolj ogenj navdušenja, pogum nevstrašnosti in junaštva in pa možatosti! Da, čuje se klic dalje in delj: Če si katolik, boš cel katolik, z dušo in srcem, ali pa z barvo na dan! Ako pa kak uradnik katol. jednote ali kak katol. mož pravi: "Jaz sem z dušo in telesom rdečkar, socijalist! Vendar saj veste, da moram biti na zunaj drugači, ker jem katoliški kruh!" tak mož je pa gnjusoba, je izrodek, je pokveka! In takim možem neustrašeni boj, bolj kakor pa odkritim sovražnikom. In tega prepričanja so tudi člani K. S. K. J., kakor nam pričajo pisma od vseh strani. Imamo jih na kupe o tem, katerih za sedaj ne bomo priobčili. In kolikor bolj se bo pokrepil ta katoliški radikalizem, katoliško izčiščenje med nami, toliko krepkeje bo stala tudi katoliška Jednota in toliko krepkeje napredovala. Pri naši katoliški Jednoti je vsaka agitacija za nove člane in njen napredek neumnost, ako ni pokrepljena najprej katoliška zavest. Katoliška jednota je jednota stvari, načel in principov. Zato bo z njimi zmagovala in z njimi propadala.

Napredek katoliško radikalnih idej med nami je pa očevidno odvisen samo od napredka katoliško radikalnega časopisja. Zato smo mi popolnoma pravilno pisali, ko smo pozivali katoliške Slovence v boj, na delo za svoje radikalno katoliške časopisje in jih svarili, da ako tega ne store, bode s prepadanjem katoliške zavesti propadala tudi njih jednota. Katoliške organizacije so samo barometer katoliške zavesti. Med socijalisti re boste imeli katoliških organizacij. Organizacije so in bodo take, kakoršni so člani, ki jih tvorijo. Organizacija pomaga članstvu ohranjati prepričanja, to je njena dolžnost. Toda da bo pa dobivala nove člane, mora pa računati samo na katoliško prepričane rojake. Ko bi se bili voditelji K. S. K. J. zadnja leta nazaj postavili na to načelo, na to prepričanje, pa bi bila danes med nami drugače. To ve vsakdo!

Zato nas veseli, ko urednik Mr. Zupan obeta, da ne bo več pisal. Tako je prav! Pustite nas pri miru! Če ste katoliški list, branite najprej vero pred tolikim in tako satanjsko hudobim napadi na njo v nasprotnih listih od mož, s katerimi ste, g. urednik, osebni prijatelj. Mi smo neodvisen list in bomo neustrašeno pisali, tako kakor smo do sedaj! Tisti, ki mislijo, da nam bodo zamašili usta s kakimi denuncijanstvi in s potvarjanjem resnice ali s kričanjem se jako motijo. Ne poznajo nas! Mi smo prepričanja: Ali odločno in neustrašeno v boj za resnico in pravico ali pa proč z nami! Katoliški časnik, ki ne stoji danes na tem prepričanju, proč z njim! Cokla je! Z možmi, ki niso tega prepričanja pa se štulijo na vodstvo katoliških organizacij, proč z njimi! Prav kakor je zaklical katoliškemu moštvo nadškof Čurley v Baltimoru!

(Zato pa rečemo še enkrat: Živela K. S. K. J., mati katoliških Slovencev v Ameriki! Ti pa članstvo te dične organizacije: krepko za nami za sčiščenje razmer med ameriškimi Slovenci, za krepko poživljenje katoliških principov in idealov! "Fides intrepida" mora zavladati tudi v naših vrstah! In ako delamo za to "fides intrepida" med nami, delamo najbolj uspešno agitacijsko delo tudi za Jednoto in njen napredek.

In s tem je tudi za nas končana ta neljuba in nečedna afera!

Dal Bog in ljuba Mamka Božja, da bi bila tudi zadnja!

Resna beseda Prekmurcem v Chicagi!

V zadnji številki smo poročali o novi žrtvi, ki je padla na Chicaških ulicah izmed naših vrst. Ubilo je v nedeljo zjutraj zopet rojaka in sicer Prekmurca Štefana Maršica.

Kakor poročamo na drugem mestu, pa tudi on ni bil zavarovan v nobenem društvu. Tudi on je zapustil ubogo udovo z otročiči brez vsakih življenjskih sredstev. Ko bi se ga dobri rojaki, kakor prejšnjega Ivana Legina, ne usmilili in ne zložili nekaj milodarov, niti dostojno bi ga ne mogli pokopati.

Bratje Prekmurci, to je žalostno! Pomislite sedaj dve ubogi udovi v vaši sredini, obe z otročiči in obe brez sredstev, lahko rečemo, dve ubogi revici, ki si bosti morali vsaj sedaj za začetek s prošnjami ohraniti svoje žalostno življenje!

Ne bomo sodili ranjcih. Vendar imamo očetov med vami, ki nimajo toliko skrbi, da bi vsaj nekoliko mislili na prihodnost in poskrbeli za svoje žene in posebno pa do svojih nedolžnih otročičev, da bi bila poskrbela za nje in jih ne izpostavila nevarnosti, da bodo postali ubogi beračji, ako Bog nju nenadoma pokliče s sveta, kakor ju je.

Gotovo nihče tega ne more odobravati in je gotovo bil velik nedostatek v življenju teh ponesrečenih rojakov, da nista imela toliko ljubezni do svoje žene in posebno pa do svojih nedolžnih otročičev, da bi bila poskrbela za nje in jih ne izpostavila nevarnosti, da bodo postali ubogi beračji, ako Bog nju nenadoma pokliče s sveta, kakor ju je.

Bratje Prekmurci in takih nemarnih in brezskrbnih in lahkomisljenih rojakov je med vami še veliko. Veliko imamo očetov med vami, ki nimajo toliko skrbi, da bi vsaj nekoliko mislili na prihodnost in poskrbeli za svoje družine vsaj toliko, kolikor je najnujnejše! Za božjo voljo, vsaj toliko ljubezni do nedolžnih otročičev se pa že lahko od vsakega bitja, ki se imenuje človek, sme in mora zahtevati, da bo poskrbel za take-le slučaje. Glejte imate društvo Sv. Križa, samostojno, imate društvo Sv. Ivana Krstitela, ki je jednotino, to sti dvipopolnoma samo vaši društvu. Kdor bi se ne hotel tukaj pri teh društvih zavarovati, imamo prav kar ustanovljeno družbo Sv. Mohorja, kjer je tako majhena pristopnina, samo \$1.00 in kjer se plača samo 50c mesečnega asesmenta pa se dobi \$7.00 tedenske bolniške podpore za tri mesece in posmrtnine toliko dolarjev, kolikor je članov v družbi ob smrti člana. Komur še ta družba ni všeč, imamo še tri druge moške in dve drugi ženski društvi.

Naj si zato vsakdo smatra za sramoto, da bi bil s svojo smrtjo na breme rojakom, da bi morali še toliko skladati, da bi ga pokopali, kakor so morali storiti rojaki za Legina in Maršeca. Dajte med seboj začetni splošno agitacijo, da boste takega vsi prezirali, kdor bi ne bil v društvu. Posebno pa apeliramo na žene in matere! Poglejte udove žrtve tega tedna! Poglejte njih veliko revščino in stisko! Kako bi bilo, ako bi se vam naenkrat kaj takega zgodilo? Hočete takoj prvi dan po smrti moža prijeti za beraško palico in iti beračiti po hišah? Zato prisilite svoje može, da morajo takoj stopiti v društvo in se zavarovati! Ne mirujte dokler tega ne stori! Preveč je vagano, živeti tako. Ubogi Legin in ubogi Maršec naj vam bosta svarilna žalostna zgleda!

Med Prekmurci je še sedaj nekaj brezvestnih rojakov, ki so ta narod držali do sedaj v zaslepljenosti, da so ga lažje izrabljali in izkoriščali, največ so to kaki brezvestni salonerji. Preje so ga držali v temi pod pretvezo Mažaranstva. Sedaj imajo druga sredstva.

Otresite se teh pijavk! Naselite se okrog slovenske cerkve, stopite v naša društva in bodite z nami eno! Doma ste Prekmurci znani kot najboljši del slovenskega naroda. Kako se pa tukaj strašno žalostno nekateri izgubite! Bratje nikar!

Naj bosta ta dva žalostna zgleda tega tedna vam vsem resno svarilo, da boste vsi, ki ste do sedaj tako živeli in delali rekli: Naka! Nič več ne sme iti tako!

Iz slovenskih naselbin.

Aurora, Minn. — Z delom gre tukaj še vedno počasi, zato imamo dovolj časa za čitanje. — V verskem oziru smo tu dobro preskrbljeni. Rev. J. Jershe iz Biwabika nas obiskuje. Tu v naši naselbini je vseh narodnosti 250 katoliških družin zato upamo, da bomo kmalu zamogli sami vzdržati svojega duhovnika. Vsa čast Rev. J. Jershe-tu, ki se tako trudijo za vzgojo naših otrok in jih tako lepo uče. K sklepu pozdravljamo rojake širom Amerike tebi list pa želim obilo uspeha. A. R.

Burgettstown, Pa. — Dne 1. marca sem dospel v slovensko naselbino v Burgettstown. Kakor povsod, tako tudi tukaj sem bil nad vse prijazno sprejet od tukajšnjega dobrozanega rojaka Mr. Pintarja. Mr. Pintar mi je veliko pomagal pri agitaciji za naše liste in ravno njemu sem dolžan zahvale, za tako nepričakovan uspeh v tej naselbini. Za poštrevostnost in izvrstno postrežbo se Mr. Pintarju najlepše zahvaljujem. — Iz Burgettstown-a sem se napotil v Midway drugo slovensko naselbino, kjer je seveda naseljenih manj Slovencev, tako, da sem lahko v enem dnevu obiskal vse Slovence. Tudi tukaj sem še precej povoljno opravil Družini Janežičevi v Midway se najiskrenejše zahvaljujem, za njihovo postrežbo tekom mojega bivanja v tej naselbini. Zatem sem jo mahnil pa v slovensko naselbino v Oakdale, kjer sem bil nadvse prijazno sprejet od našega tamošnjega zastopnika Mr. Štefana Jenko. Ko smo se nekoliko pokrepčali, me je Mr. Jenko peljal s svojim avtomobilom po naselbini in smo tako obiskala vse Slovence v Oakdalski naselbini in pridobila na list Edinost precej novih naročnikov. Drugi dan me je pa vodil okoli tamošnjih ro-

jakov Mr. Paul Jamnik. Obiskala smo malo naselbino na Garapolis št. 2. in dosegla precej dober uspeh. Obema Mr. Štefan Jenkotu in Mr. Pavlu Jamniku se najlepše zahvaljujem za njihov trud in postrežbo, ki sem jo bil deležen za časa mojega bivanja v Oakdale, Pa. Zadnje dni je bilo po tej okolici bolj slabo vreme. Snežilo je in pot je bila bolj slaba. Delavske razmere so pa tudi po tej okolici bolj slabe, kakor skoro po celi Penna. v premogarskih okrožjih. Konečno še enkrat vse, ki so mi šli na roko pri mojem agitiranju za katoliške liste po teh gori omenjenih naselbinah najlepše zahvalim in vsem Bog plačaj, kar ste storili dobrega za mene pri tej priliki. Bodite vsi iskreno pozdravljeni!

Leo Mladich, pot. zastopnik.

Bradley, Ill. — Častiti g. urednik: — Priloženo Vam pošiljam za liste... Ker se nahajamo v slabih delavskih razmerah, mi ni mogoče za sedaj več poslati. Ko se razmere izboljšajo pošljem kaj več. Ti listi so zelo potrebni Slovincem v Ameriki. Ko bi bili Slovenci imeli take liste že pred tridesetimi leti, pa bi ne bilo danes med Slovenci toliko odpadnikov, kakor jih je. Sprejmite iskrene pozdrave od

Vašega naročnika.

Cleveland, Ohio. — Pošiljam Vam zopet za naročnino za vaše lepe liste Ave Maria in Edinost, ter se Vam prav iz srca zahvaljujem za redno pošiljanje istih. Vaše liste iz velikim veseljem prebiramo in so v resnici vsak dan boljše. Zato se pa tudi rdeči voditelji tako boje in tako klavrno hodijo, ker vidijo, da jih je čem dalje manj. Kolikor več naročnikov ima Edinost, toliko manj jih

ima Proletarec in njegova tetka Prosveta na Lawndale. Tudi Martinčka Kondata to jako boli, pa še bolj ga bo, zato pa le naprej za katoliški tisk, da bomo Slovenci enkrat v resnici imeli en pošten katoliški dnevnik, ki se bo boril za naše interese in ne švigašvagal, kakor so to delali nekateri dosedajni listi, ki se jih je začelo v ta namen, ki pa svoji nalogi za katero so poklicani niso kos. Rojaki naprej za katoliški tisk in odvracajmo naše rojake od smrdljive rdečkarije, s katero se je že toliko Slovencev v Ameriki pokvarilo že tu na zemlji in obenem napravilo tudi svojo večnost. Pozdravljam vse čitatelje lista Edinost in kličem vsem še enkrat vsi na delo za novimi naročniki!

J. W.

VSPORED PRIREDITEV V CHICAGO.

V nedeljo, 19. marca. — Društvo "Marija Pomagaj." — Igra v cerkveni dvorani.

V petek, 7. aprila ob pol 3. pop. Kristusovo življenje in smrt. (Moving pictures. Prireditev za otroke.)

V nedeljo, 9. aprila. — Zvečer po večernicah Kristusovo življenje in smrt. (Moving pictures.)

Velikonočna nedelja, 16. aprila. — "Adrija." Igra v Pulaski Hall.

Belo nedeljo, 23. aprila. — Društvo "Danica." — Igro in zabavo.

V nedeljo, 30. aprila. — Začetek sv. misijona v cerkvi sv. Štefana.

V nedeljo, 7. maja. — Sklep sv. misijona pri sv. Štefanu.

V nedeljo, 14. maja. — Društvo Katoliških Bratnarjev, Sv. Jurija. Igra, v cerkveni dvorani.

V nedeljo, 21. maja. — Društvo "Adrija". Koncert.

Burgettstown, Pa. — Vse mrtvo je v naši naselbini. Ker se noben noče oglasiti, se bom pa jaz. — Delavske razmere grejo jako slabo. Eni še nekaj delajo, na teden morda po 2 ali 3 dni. Nekoliko jih dela tudi vsaki dan. Največ jih je pa, ki so popolnoma brez dela. Pri nas so same premogovne jame. Samo ena tovarna je. Ta dela zmiraj, ali plače so znižali za deveturno delo \$2.30. — Druge razmere so pa po navadi. — 18. februarja sva bila s ženo v Sharon pri Louis Cvelbar, kjer smo mu krstili čvrstega dečka in mu dali ime Edward. Častitamo mu! Po krstu smo se prav po domače zabavali. Vsem znancem se zahvaliva za njih prijaznost. Tako nekako domače se človek počuti med svojimi. — 20. februarja sva šla z ženo v Pittsburg, Pa., kjer sva obiskala v St. Mary Hospitalu Franceta Freitag, ki je že en mesec v bolnišnici, pa je sedaj že boljše. Obiskala sva tudi našega gospoda župnika, ki se nahajajo tudi v bolnišnici, pa hvala Bogu se tudi njim zdrave vrača. V bolnišnici sva obiskala tudi Franke Grubarja, ki je brat moje žene. Tu sva dobila pa sporočilo, da je doma umrl Jožefu Grubarju edini sinček, ki je bil star 4 mesece. Izrekam mu sožalje. Te dni je obiskal našo naselbino Mr. Leo Mladich, potovalni zastopnik za Edinost, Ave Maria in Glasnik iz Chicage. Novih naročnikov je še dosti dobil, kakor so sedaj slabi časi in kakor so ljudje zmešani od slabega časopisja. Sedaj je bilo še le drugič, da nas je obiskal zastopnik katoliških časnikov. Nam morate večkrat poslati takega marljivega in dobrega zastopnika, kakor je Mr. Mladich, pa boste videli, da bo šlo naprej z velikim uspehom. Za brezverske časnike je pa toliko zastopnikov; vsak mesec je kdo nad nami, kakor ob deževnem vremenu jurčkov. Na koncu vse skupaj pozdravim in ostanem zvesti naročnik vseh treh listov.

John Pintar.

Vse vaše žulje v katoliških društvih in jednatah bodo dobili rdečkarji v roke, ako ne boste imeli obrambnega močnega časopisja, ki vam bo branilo te vaše žulje. Ali nimate že dovolj žalostnihkušenj? Kaj si že sklenil, da boš naredil ta mesec za katoliški tisk?

Bojevitokatoliško časopisje, je med nami največja potreba.

AMERIŠKA SLOVENKA.

Kakor New Yorški nadškof, tako je povzdignil svoj svareči glas tudi nadškof Dowling iz St. Paula, Minn. Vse ženstvo se mora vzdigniti proti razširjanju naukov o preprečenju porodov, ako hočejo rešiti krščansko moralno. In sicer pripravljene morajo biti, da bodo morale iti pred poslanske zbornice, kjer bodo morale skušati prepričati kake morebitne postavne, ki bi dovoljevale razširjanje navodil za to zločinstvo. — Nadškof je pozval ženstvo, naj se tudi pripravi, da bo moralo potom tiska, časnikarstva in brošuric nastopiti proti močni propagandi, ki se je razvila po Ameriki da širi to strašno zločinstvo.

NAŠE SLOVENSKO AMERIŠKO ŽENSTVO.

Kdor je sledil dopisom v "Edinosti" zadnja leta, je opazil med dopisi najbolj duhovite in najbolj krepke izpod peres naših žena. Dostikrat so naši možje boječe popustili ali strahopetno molčali, naše ženstvo se je vsikdar krepko pognalo za pravico in resnico.

To je jako častno priznanje našemu ženstvu, ki zasluži da ga tu povdarjamo. V resnici med nami ameriškim Slovinci, kakor doma v domovini danes manjka mož — pravih mož, ki bi bili v resnici možje, ne samo po hlačah, temveč tudi po srcu, duhu, pogumu in nestraneosti, ki se gre za dobro stvar.

Že parkrat v naših bojih za resnico in pravico je bilo treba nastopiti javno v obrambeno vojsko in boj je bilo treba neustrašeno spisati protestni članek in sicer ne pod kakim skrivnim imenom, temveč južnoško in srčno z lastnoročnim podpisom. Naši možje so le prevečkrat že rekli: "Ej, jaz se ne bom kregal!" "Jaz se ne bom bil!" "Meni je vse jedno!" in enake fraze, ki so tako lastne strahopetcem. Bili so se nastopiti za svoje prepričanje in ga neustrašeno zagovarjati. Morda se je šlo proti kakemu arogantnemu, prefrigancku, morda je sedel na predsedniškem mestu mož, ki je znal kričati, morda se je bal kake zabavljeve pri seji ali med prijatelji, pa je padlo srce v hlače, in mož se je skrivil v mišjo luknjo in iz nje gledal ven, kaj bo. In ko je bilo boja konec prišel je ven, in potem se ustil, kako je tudi on tako "misli", kako je "misli" narediti to ali ono, kako je spisal tako ali tako pismo, ta ali oni protest, pa je potem "misli" to ali to, in ni nič naredil! — Zajci, strahopetni zajci vsi tako delajo.

Mej tem, ko smo pa le prevečkrat videli naše žene, ko so nastopile s tako energijo za dobro stvar, za pravico, da ste jih morali občudovati.

Pa naše žene so tudi bolj delavne, kakor možki za kako dobro stvar. To se vidi pri vsem našem društvenem življenju. Kjer ni žensk zvraven, pa le redko kedaj vspe kak prireditev tako, kakor bi morala, da je bil res kak velik uspeh. Ako se pa česa lotijo naše žene in se poprimejo, pa je malo stvari, kjer bi ne bilo uspeha.

Iz tega pa sledi, da imamo med našim ameriškim ženstvom velik kapital krepkih, duševnih sil, velikanško silo moralne moči za dobro, ki je pa še skrit zaklad, ki še ni dvignjen, katerega je pa že skrajni čas, da ga dvignemo.

Med vsemi narodi v Ameriki imamo večje ali manjše ženske ali podporne ali dobrodelne organizacije, ki krasno napredujejo. Naši voditelji polpretekle dobe so, kakor marsikaj družega, zanemarili tudi to vprašanje. Zato med nami, med našim ameriškim ženstvom nimajo nič. Pred leti je list "Ave Maria" začel agitacijo za društvo žena in mater. To društvo se je v veliko župnijah ustanovilo. Koliko sedaj tej družštev deluje, ne vemo. Začne čase smo nekoliko opustili preiskovanje in zasledovanje delovanja. Gotovo bi bilo, pa jako potrebno, ko bi vsaka slovenska naselbina imela vsaj

to društvo.

Glede ženske podporne jednote se je že tudi veliko mislilo manj pisalo. Vendar tudi ta ideja ni prazna. Nekoliko pozno je že začeti s to idejo, ko imamo že toliko družnih jednot in je naše ženstvo že večinoma zavarovano pri raznih moških društvih.

Vidite, slovenske amerikanske žene in dekleta, to so točke, na katere vas opozarjamo in katere točke se tikajo samo vas, žene in dekleta, in katere toraj morate same začeti pretresati in obravnavati, ako hočete, da se bo kaj doseglo v tej smeri. Zato pozivljamo naše žene, naj se zdramijo in naj začno o teh vprašanjih razpravljati. Tu smo jim odprli kotiček in jim je dano na prosto voljo, da se porazgovore o čemer hočejo.

SRŠENI.

Sedaj, ko sedajo na ubogo kljuso "G. S." razni brecljci in komarji, ti mrha hujša dan za dnem. Zadnji teden se je privlekla, kakor izstradan pes. Najboljše bo, ako jo izroče konjederu. Čemu bi se mrha mučila po svetu?!

Saksarjev ata, kakor poroča naš prijatelj, so pravkar podpisali nov kontrakt. Ker so slabi časi in rojaki postajajo pametnejši, da ne podpirajo in ne sujejo poneumnem denarja za cigansko trobilo ki izhaja na cortlandtski ulici, raditega je bilo skrajno potrebno, da se je dobilo kako delo za osobje ciganskega trobila. Sprejeli in podpisali so kontrakt, da bojo čistili "garbage cans" po New Yorku. V "Jewish townu" je bilo treba takoj nastopiti to službo. Zato je bil na to postojanko takoj ustoličen s primerno častjo Peterček Zgaga. No, ali ni jasno sedaj, odkod smrad minulega tedna?!

Važni sestanek na Lawndale.

Očka Zavertnik: "Bog ga daj g. Bergle in Zalaznik!"

Bergle: "Za Božjo voljo, če prav slišim izgovarjate Božje ime? In kako naj potem vaši učenci verujejo, da ste vi pravi framasoni?"

Očka Z.: "Prosim, oprostite, zmotil sem se, več to, kar me je naučila v mladih letih moja krščanska mati, mi še vedno najraje ubaja na jezik." Zalaznik: "Meni tudi! Pa kaj, pustimo to, to je malenkost, ki jo naši backi ne opazijo."

Bergle: "Kaj ne opazijo? Ali ne vidite, da se je zadnji mesec odpovedalo skoraj nad 200 naročnikov Pro.?"

Očka Z.: "Da resnica! In tega je kriv samo ta preklemani Gazimir! Pokličite prosim, Zajčka!"

Zajček pripalja: "Kaj želijo očka Zavertnik?"

Očka Z.: "Kaj želim! Kako predrzno vprašanje! Želim, kaj si storil ta mesec proti Gazimirju? Kje so članki, ki si jih obljubil, da jih boš spisal proti njemu?"

Zajček: "Vejo milostljivi, tega nisem še storil. Zdi se mi preumerno in preumazano, da bi se boril proti resnici, ki jo oznanja Kazimir." Očka Z.: "Kaj? ti tepec! Preumazano se ti zdi? Ti že pokažem! Mi greš takoj in piši "sem in tja"! Piši, da se je človek razvil iz opice? Piši, da je vera humbug! Piši, da je Gazimir nevednež! Piši, da je delavska rešitev edino v socializmu!"

Bergle poseže vmes: "Piši pa tudi o Smidtovi aferi in o frančiškanih v Italiji idt."

Zajček: "To smo že tisočkrat prematili, a dokazati ne moremo ničesar stvarnega! Torej čemu publicirati laži? Če storimo to, bodo naš prijeli spet za jezik, kakor so nas že v zadnjic naši dijaki iz Dubuque! Njim vi očka sami niste mogli ničesar odgovoriti, kakor, da ste njihove debate vrgli v uredniški koš. S tem pa niste dokazali ničesar, ka-

kor, da hočete biti diktator pri Jednoti!"

Očka Z. ga na ves glas nahruli in ozmerja, da je ubogi Zajček odšel, kakor polito ščene. Med sabo pa je šepetal: o ubogi kruhek, kako si vendar grenak ...

STRELICA.

V duši često dvigajo se misli Sveže, ko pomladni maj, Sijajne, ko zvezda utrinki, Ko meteoritov sijaj — —

A kdor v "Proletarcu" išče med "Utrinki"

In v "Prosveti" med "Meteoriti" Lepoto, našel nje ne bo odsev; Obupnosti so notranje učinki, Smradu strasti izlivi nepokriti, Propadlosti so dušne le odmev. — —

"Ne bomo se prepirali sedaj v 40 danskem postu, saj bo dovolj časa potem!" pravi neki list. — Mi mu pa odgovorjamo: "za prepir med brati ni nikdar časa!" — Žalostno pa je, ako ga napoveduje! To dokazuje, da je res, kar smo pisali. Žalostno!

SMEŠNICE.

Ravnodušno.

Policaj: "Ali ne veste da ne smete tukaj na ulici muzicirati? — Na mestu me morate spremljati."

Berač: "Z veseljem! Katero bojo pa zapeli?"

Bistroumno.

Učitelj razlaga učencem bistvo duha in naposled pravi: "Duh toraj nima telesa, nima ne glave, ne vratu, ne rok, ne nog. Kaj je toraj duh, Jožek?" Po dolgem premisleku odgovori deček: "Trebuh."

Hudobno:

"Olga je v resnici krasna. Po kom ima ta lep obraz?"

"Po očetu, ali po materi?"

"Po očetu seveda, ta je sobni slikar."

Napredek.

Bolnik nikakor ni mogel spati. Zdravnik: "Ali se počutite kaj bolje?"

Ne ravno posebno, gospod zdravnik, po noči mi vedno zaspi desna noga!" — "Nu, glejte, vendar le nekaj! — Toraj niste več popolnoma brez spanja."

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenjenim naročnikom naših listov, kakor tudi vsem rojakom po slov. naselbinah v državi Pennsylvaniji, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naše liste, kakor tudi oglašne in vsa druga naročila, ki so v zvezi z našimi listi. Vsem našim naročnikom in blagim dobrotnikom, kakor tudi vsem rojakom ga najtopleje priporočamo in prosimo, da mu grejo na roke pri njegovem delu za naš tisk. Rojaki, pomagajte mu širiti naše liste!

Uprava Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. J.

NAŠE GOSPODINJE IN ZDRAVJE.

Večinoma naših hišnih gospodinj je zelo zaposlenih, gredo zelo malo ven, večinoma jedo velik del jedi in brez vsacega posebnega gibanja kar pa mora priveriti prej ali slej do zlih posledic. Obisti postanejo preobložene z delom, žile preveč utrujene in srce oslabi vsled zastrupljenih ostankov instrupov ki se vsedejo v kri. Najboljše sredstvo za preprečenje tega pa je Trinerjevo grenko vino katero prežene vse te zaostanke in drži čreva čista. Odpravi zaprtico, glavovol, nervoznost in druge nerednosti ki so v zvezi s želodčnimi nerednostmi. Ženske vseh starosti slave to zdravilo. Mrs. St. Wesolowski nam je pisala iz Suamico. Wis.: "Trinerjevo grenko vino je zdravilo kateremu se imam jaz veliko zahvaliti. Ničesar več nisem mogla jesti, vsa zdravila, ki sem jih poskusila mi niso pomagala, ampak potem ko sem vživala Trinerjevo

grenko vino, pa sedaj prav lahko jem vse s kraja in moje zdravje je veliko boljše." Uprašajte vašega lekarnara ali trgovca z zdravili tudi po drugih Trinerjevih zdravilih.

Katoliški časnik tebe brani!
Katoliški časnik se za te bori.

JOHN GOTTLIEB.

Prvi in edini slovenski

DRY GOODS STORE

1821 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Slovinci! Svoji k svojim!

SLUŽBO DOBI TAKOJ

pošteno dekle, za splošno hišno delo in znati mora tudi kuhati. Perilo pošiljamo v pralnico. Plača \$15.00 na teden. Vprašajte osebno ali pa telefonično na:

Mrs. A. Laid,
4849 Prairie ave., Chicago, Ill.
Phone: Oakland 6415.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.
Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.
Najboljše delo, nanižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na svojega rojakal

Pozor! SLOVENC V CHICAGI! Pozor!

NAZNANJAMO, da smo otvorili svojo lastno dobro urejeno grocerijo in mesarijo v prostorih, kjer je imel svojo grocerijo dobroznani rojak FRANK ZEMAN.

KER SMO v grocerijski in mesarski stroki izkušeni, zato smo prepričani in upamo, da bomo tudi Chicaške Slovence in Slovenke zadovoljili s svojo postrežbo in točnostjo.

GROCIJSKO IN MESARSKO OBRT smo vodili olgo vrsto let dosedaj v DE PUE, ILL., v največjo zadovoljnost tamošnjih rojakov. Zato smo tudi trdno prepričani, da bojo Chicaški Slovinci in Slovenke našli pri nas najbolj točno in pošteno postrežbo, ki se tiče grocerijske in mesarske obrti.

NAŠO TRGOVINO smo prenovili in preuredili, tako, da je sedaj skoro popolnoma nova grocerija in mesarija, ki bo odgovarjala vsem potrebščinam in zahtevam, ki jih zahteva taka moderna trgovina.

SLOVENCE IN SLOVENKE V CHICAGI IN OKOLICE vabimo, da, kadar se mude v naši bližini, da pridejo in si ogledajo našo grocerijsko in mesarsko trgovino. Pridite in prepričajte se o stvari, o kateri vam govorimo.

V ZALOGI bomo imeli vedno, kar največ mogoče najboljše grocerijsko blago in vedno najboljše raznovrstno sveže meso, kakor tudi izvrstne doma narejene "kranjske mesene in tudi krvave klobase." Prinasa boste dobili vedno najboljšo svežo zelenjavo, salato itd. Večja naročila dovažamo na dom.

VSEM se najtopleje priporočamo v naklonjenost in obnem zagotavljam vsemu občinstvu, da pri nas bo vedno točna postrežba in najnižja cena za dobro blago.

KUKMAN'S BROS.

SLOVENSKA GROCIJSKA IN MESARIJA

2270 Blue Island avenue

Chicago, Ill.

(Čitatelje "Edinosti" opozarjamo na naš oglas, ki bo objavljen v tem listu prihodnji teden. Objavili bomo vse blago v podrobnosti in s cenami.)

SEDAJ JE ČAS, DA POŠLJETE SVOJIM DOMAČIM KAK DAR ZA

"PIRUHE."

Da bojo velikonočne pošiljatve dospele na svoje mesto pravočasno je važno, da iste odpošljete pravočasno, svojim sorodnikom, prijateljem in znancem. Pri tej priliki vas zopet opozarjamo, da bo v vašo lastno korist, ako boste poslali svoje pošiljatve po "BANČNEM ODDELKU EDINOSTI", KI VAM NUDI NAJBOLJŠO IN NAJHITREJŠO POSTREŽBO, TER POLEG TEGA TUDI NAJNIZJŠE CENE JUGOSLOVANSKIM "KRONAM IN DINARJEM."

Ker smo stopili z novim letom v zvezo z najbolj poštenim in zanesljivim denarnim zavodom v Sloveniji z:

"LJUDSKO POSOJILNICO" V LJUBLJANI,

zato dospejo naše pošiljatve primeroma najhitreje na svoje mesto, ter so iste dostavljene na najbližjo domačo pošto prejemnika.

Rojakom ki nameravajo naložiti svoje prihranke v Jugoslaviji, priporočamo "LJUDSKO POSOJILNICO" V LJUBLJANI, ker je zanesljiv zavod in plačuje najboljše obresti od vlog.

Za navodilo in vse drugo se obrnite ali pa pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOSTI",

1849 West 22nd Street

Chicago, Ill.

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

"Čakala sem te", odvrne stara prerokinja pomenljivo. "Vedela sem, da nekdo potrebuje moje pomoči."

"Kako! Ti si vedela —!" nadaljuje dama prestrašeno. "Povej mi, kaj si vedela, častitljiva Sibila?" vpraša po kratkem premisleku v naglici z naravnim glasom.

"Sibila", odvrne starka, "ne odgovarja več. Čas zato je potekel in ure Sibile so štele. V tej jami je živila in pela Deifobe, moja sestra, katero so pokopale te moje roke. Zdanjaj že leži pepel moje sestre Herofile na bregovih Euxina in najimenitnejša med nami velika Eritreja je šla že zdavnaj pred menoj. Zakaj kličem odmev njihovih imen, njih, katerih poslednji vzdihljaj vjeti sem bila poklicana jaz? A zdaj, veseli se svet! Knez miru pride! S poslednjim dihom mojih usti ga smem oznanjati: jaz zadnja, deseta našega rodu, ki nima sebi enakega. Tudi zame je prišel čas odhoda. Kakor nočni ptič zbeži, ko prisije zmagovalni solnčni žar, tako bom tudi jaz izginila s tega sveta in nihče me ne bo videl več. Kakor hitro bodo stopile te noge na blagoslovljena tla vshoda, iz katerega klije doslej nepoznana cvetica, se bom tudi jaz vlegla k počitku. Vendar, žena, česa želiš?" se obrne zapovedovalno k svoji pozni posetnici.

Ta je poslušala besede Sibile precej raztrešeno. Pri nenadnem nagovoru pa vstrepeče in mrzla zima ji pretrese ude. A hitro se zbere in začne tožiti: "Oprosti častitljiva gospa! Žalostna mati je, ki prosi tvoje pomoči. Jaz sem le nevedna uboga žena; — moj edinec, moj sin leži težko ranjen. Mi smo preubožni ljudje, da bi poklicali zdravnika; postrežnica pa, ki mi pomaga zdraviti sina, neče rabiti drugih zdravil, kakor le tista zdravilna želišča, ki jih sama pripravlja. Jaz sama se pa prav nič ne razumem v to in se bojim, da bi postrežnica rabila kdaj tudi strupene. Če me ti, častitljiva Sibila nekoliko poučiš in mi preskrbiš nekoliko škodljivih rastlin, bi bil moj sin zavarovan pred zlorabo in nevednostjo. Zatrjevali so mi, da se v tvojem vrtu nahajajo tako zdravilne, kakor tudi strupene rastline.

"Reš je", odgovori kupejska Sibila. "Vendar imam strupenih samo dve vrsti. Strup te rastline tukaj je potuhnjeno. Deluje na skrivnem, počasi a gotovo. Nasprotno je pa v posameznih slučajih zavžit v majhni količini rešil že marsikomu življenje. Izvoli samo."

"Ta strup mi ne more prav nič koristiti, uzvišena Sibila, ali bolje, mojemu sinu ne bi prav nič škodovalo, če bi ga postrežnica tudi rabila. Ali nimaš kakšnega drugega?" in ogleduje s nemirno okoli po vrtu.

"Ta tukaj je hujše vrste. Ta deluje naenkrat, nenadoma in gotovo", razlaga Sibila, kazaje na gredico, ki je bila ločena od ostalega vrta z nizko ograjo. "Kakšna pa bolezen je tvojega sina? Redko kdaj se zdravijo natanje boleznimi s takimi sredstvi."

"Saj sem ti že povedala, da ga kuha vročica in blede", in ne da bi čakala dovoljenja, se stegne dama čez ograjo koliko more in jame trgati hitro vse, kar ji je dosegla roka. Po tem pa ta sveženj rastlin ravnotako hitro skrije v globoko torbo pod svojo obleko.

Sibila jo mirno opazuje. "Karkoli misliš s tem početi", pravi in upre svoje mrzle oči na belo lice, ki je blestelo skozi temni pajčolan, "nekaj je, kar mi pravi, da boš svoje kratko in bedno življenje še bedneje končala."

Plancina se pri teh počasi in s povdankom izgovorjenih besedah ni mogla ubraniti lahke groze. Mislila je, da jo je spoznala. V razburjenosti se spozabi in zakriči v naravnem glasu: "Molči, strašna žena! Odkod si jemlješ pravico predpisavati postave našemu življenju? Mi v Rimu vemo k sreči, kaj moramo držati o tvoji prismojariji — nam nisi nevarna. Več pa, ako bi ti kdaj padlo v glavo — sama si mi dala sredstvo v roke, da tudi tebi pripravim smrtni napoj!"

Po teh besedah zbeži Plancina komaj pri zavesti ven na polje in v par trenutkih izgine v soteski.

"Pojdi, beži od tega praga, ti dvojezična kača, ki si zaradi svojega črnega naklepa nisi upala pokazati svojega hinavskega obličja!" Zakliče Sibila grozeče za njo.

VIII.

Preteklo je nekaj tednov po kratkem, čudovornem obisku grškega zadržavca pri mladem junaku. Njegovo stanje se je očitno izboljšalo. Dolgo mirno spanje je ustavilo mrzlico. Sedaj je bilo treba le priobiti si moči in ozdraviti rane. Tudi tu se je pokazal počasen sicer, a gotov napredek.

Kakor so že moči dopuščale, dovolila mu je mati tu in tam malo zabave. Takrat se je navadno razvil pogovor, katerega se je udeleževal tudi Dionizij, ki je ostal pri njem, o čudovitih dogodkih začetnih časov, pri katerih je igral Pavel bolj ali manj važno vlogo.

Spominjali so se čudovite, nepričakovane pomoči Sibiline ob času, ko je imel ukrotiti nevarnega konja Sejana. Le njenemu nasvetu je pripisoval rešitev svojega življenja. Nadalje voditelja cestnik roparjev, katere je s svojo nedolžno zvijačo tako hudo ukanil. Pripovedoval je slednjič, kako je zasedel močvirni prelaz, o bitki in o svojih ranah vsled katerih je naposled padel nezavesten na tla. Vse to se je še enkrat vrstilo pred duhom našega mladega junaka, in kar ni povedal sin sam, je zvedela srečna mati od zvestega tovariša Tela.

Zdravilo, ki ga je pripravil Kariklej je potekalo. V svoji nepotrpežljivosti, da bi vstal in vdihaval zopet sveži zrak, si je dal bolnik pripraviti na verandi posteljo in je ležal tam obdan od svojih prijateljev. Nenavadno mil dan je to početje opravičil. Sedaj je pa solnce zahajalo in hladna sapa je začela pihljati.

Prejšnji dan se je oglasila pri Lei neka žena, ki je rekla, da je žena vojaka Pertinaksa, ki je bil nekak sluga Pavla in je padel v boju. Sedaj je pa prišla, da bi iz gole ljubezni brezplačno stregla in negovala mlačega tribuna.

Pavel se je spominjal svojega spretnega sluga zelo dobro in njegova mati je vzela ženo v službo, deloma na željo sina, deloma pa, da bi ugodila njeni želji, čeravno je ni potrebovala.

Nova postrežnica je imela par velikih črnih oči in močno zarjavel obraz. Bila je prijetnega in skromnega vedenja in za vse pripravna; da gospe se je celo dozdevalo, da je nekoliko preveč usiljiva.

Ko je danes družba zbrana na verandi, začne postrežnica brez naročila pospravljati bolnikovo spalnico. Manjše pohištvo prestavi na različne prostore, med njimi tudi mizico, na kateri je stala zdravnikova velika steklenica. Porine jo v kot, kjer je ni mogel nihče videti. Tu vzame steklenko v roke in jo drži proti svetlobi. "Rdeče kakor rubin", govori sa-

ma zase in potegne dve stekleničici iz svojega žepa. Ena je bila polna rdeče tekočine, druga pa prazna. Ko pogleda proti svetlobi rdečo tekočino pravi: "Popolnoma dobro sem zadel!" Hitro izprazni tekočino iz velike steklenice v prazno stekleničico in previdno vlije iz druge rdečo tekočino v veliko toliko, kolikor je bilo poprej v njej. Zopet vzdigne steklenko proti svetlobi in se zadovoljno smehlja: posrečilo se ji je, nič ni izdajalo, da je osečina steklenke izmenjana.

Nato postavi mizico s steklenko, kakor tudi ostale predmete zopet skrbno na prejšnji prostor in hitro konča svoje delo. Pri tem pogleda včasih skrivoma proti mali družbi na verandi, da bi se prepričala, da li noben obraz, nobeno oko ne razodeva, da bi bilo odkrilo njeno skrivnost.

A nihče ni niti mislil na to, da bi jo opazoval. Mirno toraj stopi k gospe z opazko, da postaja že hladno in da je tako postelja, kakor tudi soba pripravljena za bolnika.

DENARNE pošiljave v Jugoslavijo potom pošte in kabla.

V DINARJIH IN DOLARJIH PO NAJNIZJI CENI.

ŠIFKARTE ZA VSE LINIJE.

Pišite po cenik.

EMIL KISS, BANKIR

133 Second Avenue
New York, N. Y.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA št. 18. S. D. Z., CLEVELAND, O.

V društvo se sprejemajo člani od 15 do 55 leta starosti. Zavarujete se lahko za: \$150, \$300, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000, smrtnine. Za bolniško podporo pa se lahko zavarujete za \$7 ali pa \$14 na teden. V društvo lahko vpišete tudi otroke od 1 do 16 leta starosti. Za nadaljna pojasnila se obrnite na društveni odbor.

Društvo zbora vsako 3 nedeljo v Knausovi dvorani ob 1. uri popoldne.

Predsednik Rudolf Cerkvenik, 1115 Norwood Rd.; podpredsednik Josef Zakrajšek, tajnik John Vidervol, 1153 E. 61st St.; zapisnikar Jos. Zaveršek ml., blagajnik A. Basca, nadzorniki Anton Vidervol, Ant. Strniša in Josef Zakrajšek st. Dr. zdravnik Dr. J. M. Seliškar Zastavonoša Ferd. Misič, Redar John Peterlin.

SLAVNEMU OBČINSTVU

naznanjam, da popraviljam in napeljujem vedne in plinovce, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljšje in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebeno na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

ZNIŽANA VOŽNJA

Ker so nekatere linije znatno znižale svoje cene, se nudi ugodna prilika onim, ki so v kratkem pamenjeni v stari kraj. Pišite nam po cene i vozni red parnikov.

Ako želite dobiti kakega sorodnika iz starega kraja nam pišite to tozadevna pojasnila.

Kadar pošiljate denar v stari kraj, ne prezrite naše banke, ki vam nudi točnost in nizke cene.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK
SLOVENSKO BANKO
70—9th Ave., New York City.

Rojake in naše prijatelje vnovič opozarjamo na krasen dar, katerega bomo dali vsakemu, ki nam bo poslal dva nova naročnika: Krasni svetlikujoči se križ.

TISTIM KI SE ŽELE NAUČITI ANGLEŠČINE naznanjamo da smo zopet prejeli nekaj

"SLOVENSKIH ANGLEŠKIH SLOVNIC".

Knjiga vsebuje razne navadne vsakdanje pogovore, Glasoslovje, Oblikoslovje in razne vaje. V knjigi je tudi obširen besednjak. Ker smo prejeli le omejeno število teh Slovnic, zato je važno, da si isto naročite takoj dokler ne poide.

Knjiga stane s poštnino \$1.00.

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS.

1849 West 22nd Street CHICAGO, ILL.

JOHN STAYER.

GROCERY

1952 West 22nd Place,

Chicago, Ill.

Priporočam Slovincem in Hrvatom svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljšo ajdovo moko, fino salatno olje, doma narejeno kisló zeljó, importirani holandski mak, in razne vrste "HOPS IN MALT" za varenje domačega piva. Vsem se najtopleje priporočam.

Telephone Canal 1404.

FRANK TOMAŽICH

SLOVENSKI GROCERIST

Priporočam svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljšo salatno olje in pristno ajdovo moko. Ker smo Slovenci prijatelji dobre potice naznanjam cenj. gospodinjam, da sem se preskerbel z vsem potrebnim "materijalom." Pridite in se prepričajte!

1858 W. 22nd Street

Chicago, Ill.

Phone: Canal 2910.

FIDELITY ELECTRIC COMPANY

Frank S. Hunt, lastnik

Vaši domovi bojo postali moderni, ako izročite nam v iste napeljavo električne razsvetljave. Mi jamčimo dobro delo za nizko ceno. Obiščite našo trgovino in ogledite razne stanovanjske opreme. Prodajamo tudi pralne stroje, gladilnike, štedilnike, itd. Vsakemu, ki nas priporoči svojemu znanцу za napeljavo električne razsvetljave damo \$5.00 nagrade.

Plačuje se v gotovini ali pa na lahke obroke.

2049 West 22nd Street,

Phone: Canal 5190.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

NěmčecK
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.